COPANCA: UN SAT PIERDUT?

Copanca e un sat din raionul Slobozia. E situat nu în stînga, ci în dreapta Nistrului, în Basarabia. E populat de moldoveni, dar și de ruși. Duminică însă și unii, și alții au ieșit la referendum. Să voteze pentru menținerea imperiului. Și au votat. Au votat, fiindcă în acest sat, situat nu departe de Tighina și Tiraspol, predomină ideologia separatistă a lui Pologov Gh. și Smirnov I., iar unul din ziarele populare aici e «Dnestrovskaia pravda».

În acest sat nu fîlfîie Tricolorul — drapelul de stat al Republicii Moldova, — ci steagul roșu. Cîteva zile în urmă Tricolorul a fost dat jos de pe clădirea Sovietului sătesc și rupt în bucăți. Răufăcătorii au fost reținuți, și, probabil, își vor lua pedeapsa. Dar nu asta-i principalul, și nu asta-i tragedia. Cel mai trist e că oamenii acestui sat sînt duși cu bombonica de către separatiști. Le-au sucit mințile aproape tuturor: și moldovenilor, și rușilor. Iar cei cîțiva oameni care își păstrează demnitatea națională sînt amenințați și huiduiți de către agenții separatiștilor.

Am stat de vorbă cu Mihai Vasileanu, profesor de limbă și literatură moldovenească, unul din puținii patrioți moldoveni din Copanca. Cu vreo cîteva zile înainte de referendum el a fost «vizitat» de vreo șapte handrălăi care l-au prevenit că dacă se va pronunța împotriva referendumului și se va ocupa cu politica va păți-o rău de tot. Secretarul organizației de partid, care în ajun de 17 martie luase cuvîntul în cadrul programului informativ «Mesager» al televiziunii naționale, în apărarea ideii naționale, e numit de separatiști «fascist». Duminică, venind la sectorul electoral de la Copanca împreună cu un maior de poliție de la Ministerul de interne al republicii și cu un teleoperator ce urma să filmeze cî-

(Sfîrșit în pag. 2).

ZONA DE SECURITATE.md

CU DE-A SILA NICI ODATĂ...

COPANCA: UN SAT PIERDUT?

(Sfîrşit).

te ceva pentru campania americană de televiziune S.B.N., am fost şi noi numiţi în fel şi chip. Telejurnalistul n-a putut face nici un cadru în sala de votare. L-au înconjurat şi l-au dat afară. A imprimat pe peliculă doar imaginea unui panou scris în grafie latină şi bustul lui Lenin — ambele murdărite cu glod şi vopsea pînă la nerecunoaştere.

Timp de aproape două ore toţi trei ne-am aflat sub atacul verbal al «străjerilor» smirnovişti, majoritatea cărora aveau ochii tulburi de alcool. Aceşti oameni rătăciţi pe cărări imperiale nu cruţă pe nimeni: nici pe Ion Druţă, nici pe Mircea Snegur, nici pe Mircea Druc, nici Parlamentul republicii, nici pe adepţii Frontului popular. Şi nimeni nu-i poate convinge de contrariul, căci nici un contraargument nu ascultă. Nimeni, fiindcă îi au de oaspeţi frecvenţi numai pe separatiştii de la Tighina şi Tiraspol. De la Chişinău nu vine nimeni. Şi e păcat.

Să fie oare Copanca, acest sat cu mulţi «tîrgoveţi» de fructe, o localitate basarabeană pierdută? (De altfel ca şi Chiţcani). Cred că totuşi ar putea fi salvat. Şi unul, şi altul.

Făcînd cale întoarsă de la Copanca, am trecut prin Tighina, acest străvechi oraş moldovenesc, rusificat acum pînă la refuz. La unul din sectoarele electorale, pe clădirea căruia filfîia drapelul flotei maritime turceşti şi cel de culoarea sîngelui, cu secera şi ciocanul imprimat pe pînza lui, am fost de asemenea întîmpinaţi în furci. Cînd telejurnalistul despre care vorbeam şi-a pus în funcţiune camera de luat vederi, femeile din comisia electorală de sector au început să-şi ascundă hîrtiile ce le aveau în faţă şi să acopere obiectivul cu mîinile. De ce oare? Camera de luat vederi a lucrat doar un singur minut. Am fost izgoniţi după ce «străjerii» pologoviştii au aflat că nu avem permisiune pentru filmare de la Sovietul orăşenesc. Şi aici, nici unul din «paznici» nu era treaz.

Am discutat cu două femei, care ieşeau din sala de votare după ce «şi-au făcut datoria». Le-am întrebat pentru ce au votat. Mi-au spus că n-au citit ce scrie în buletin, dar li s-a spus că dacă vor să fie pace în ţară şi nu război civil — să şteargă cuvîntul «NET» şi să lase «DA».

Telejurnalistul a mai vrut să filmeze în faţa sectorului electoral un panou, ce înfăţişa un drapel roşu atîrnat de vîrful baionetei, dar n-a reuşit. A trebuit s-o luăm din loc. Şi mult timp după aceasta am fost urmăriţi de două automobile de culoare roşie.

Gheorghe LUPUŞOR.







Foto de T. IOVU

SURPRIZE TIRASPOLENE

În ultimii doi ani şi ceva la Tiraspol nu s-a simţit criză de surprize dintre cele mai deocheate. Şi iată încă una: ziua de 17 martie, curent, fixată pentru pretenţiosul referendum unional a început la 14 martie, cînd prin unităţile militare şi pe la unele întreprinderi s-a declanşat votarea. Judecînd după agitaţia ilustrativă afişată din abundenţă prin oraş şi care mai cheamă insistent şi acum la referendum, putem conchide că referendumul încă n-a luat sfîrşit. Aceasta, firește, ar fi o altă surpriză.

De fapt, surprizele în Transnistria au început cu mult mai înainte de referendum. La 9 martie curent în satul Copanca (Slobozia), separatiştii au organizat detronarea Tricolorului de pe clădirea Sovietului sătesc şi l-au nimicit, apoi a urmat un măcel iniţiat tot de ei în urma căruia un moldovean a fost dus la spital în stare gravă, încheind această operaţie mîrşavă cu pîngărirea bustului lui Lenin.

În dimineaţa zilei de 16 martie surpriza s-a repetat la Tiraspol. În zorii acestei zile cineva a arborat pe clădirea teatrului dramatic Tricolorul. Pe la orele 11.00 aici a apărut un camion militar fără numere, încărcat cu persoane militaro-civile bine echipate, de luptă. Dar fiindcă nimeni n-a opus rezistenţă, persoanele sosite au dat jos Tricolorul, l-au rupt în bucăţi şi şi-au şters demonstrativ cizmele cu el.

După aceste şi alte procedee asemănătoare vă puteţi închipui, stimaţi cititori, cu cîtă «dragoste» s-au dus oamenii la referendum. În ziua de 17 martie am trecut pe la mai mult de jumătate din sectoarele electorale din Tiraspol. Era muzică, erau şi comisiile la locul lor, nu prea am văzut alegători. De fapt în această zi de referendum în genere în oraş era puţină lume. Mi s-a părut că şi transportul circulă mai rar, dar şi acela nu era bine încărcat. Oamenii mergeau pe jos cu capul în pămînt ca după sicriu, trişti şi amăriţi. În schimb serviciul de presă al aşa-zisului soviet suprem din Transnistria comunica regulat că la ora dată au votat 35 la sută, 60, apoi şi 85 de procente din numărul alegătorilor. O fi, căci în Transnistria totdeauna sînt cunoscute din timp rezultatele — cît trebuie atît se face.

În ziua de 16 martie m-am întîlnit în oraş cu cîţiva lucrători de la asociaţia de ţesături din bumbac. Era o sîmbătă obişnuită ca şi multe altele, dar fiindcă aici lucrează mai mulţi tineri de prin satele republicii, care ar fi putut să plece la ţară să-şi vadă părinţii sau rudele, administraţia întreprinderii a declarat-o sîmbătă excepţională cu plată dublă şi un cadou — două complete de albituri cu preţul vechi de 25 ruble şi nu cu cel nou de 85 ruble.

Cine ştie la cîte întreprinderi din oraş a fost aplicată această momeală la referendum.

G. BOTICA.
(Prin telefon).

IARTĂ, DOAMNE,

păcatele noastre